

GROENLINKS

HEUMEN

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022-2026

**GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN
16 MAART 2022**

Het verkiezingsprogramma is samengesteld door de leden van de programmacommissie van GroenLinks. Verder hebben Ineke Geijsenbergh, Marlies Peters, Saskia Tuinder, Hennie Grol en Dirk van Rens een bijdrage geleverd.

De programmacommissie bestaat uit:

- Lucas van der Heijden (voorzitter)
- Vivian Vermetten
- Matthijs Glastra
- Pepijn van Leeuwen
- Jaap Russcher

Dit is een publicatie van
GroenLinks, afdeling Heumen
Bankrekening Triodosbank: NL42 TRIO 0390 3964 43
e-mailadres: bestuur@groenlinksheumen.nl
Website: <https://heumen.groenlinks.nl/>
© GroenLinks

INHOUD

INLEIDING	3
ZORG VOOR DE AARDE	4
EEN PLEK OM TE WONEN	6
IEDEREEN DOET MEE	7
BESTUREN MET INWONERS	8
TOT SLOT	9

INLEIDING

GroenLinks is meer dan een politieke partij met schone idealen en een mooi verkiezingsprogramma. GroenLinks is een beweging van gemotiveerde mensen die zich inzetten voor een open, duurzame, groene, eerlijke en sociale samenleving. In dit verkiezingsprogramma hebben we onze idealen uitgewerkt. Uitgangspunt voor GroenLinks is de verantwoordelijkheid en zorg die wij als mensen voor de aarde hebben; niet alleen voor onszelf, maar óók voor de komende generaties. Het perspectief van jongeren, hun vragen en hun betrokkenheid is essentieel voor de toekomst. Samen met elkaar zullen we moeten zorgen voor een leefbare toekomst.

Dit verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 is de uitwerking van onze visie voor de gemeente Heumen. Wij hebben onze idealen (gebaseerd op de grondbeginselen van GroenLinks¹) in vier thema's bijeengebracht: *Zorg voor de aarde*, *Een plek om te wonen*, *Iedereen telt mee* en *Besturen met inwoners*. Wij presenteren dit programma met trots en met hoop op een verdere groei van onze beweging.

De kern en het kloppende hart van een samenleving zijn mensen die zich voor elkaar inzetten. Vrijwilligers, actiegroepen, belangengroepen, verenigingen en organisaties dragen allemaal bij aan hoe wij samenleven. Om in dit alles samenhang aan te brengen is er de politiek. Politiek bedrijven is geen doel op zichzelf, maar een middel om de samenleving leefbaar te houden en te maken. GroenLinks zet zich in voor een eerlijke en solidaire samenleving; groen en links. Ondanks alle noodzakelijke bezuinigingen willen wij vast blijven houden aan onze idealen en alles doen wat mogelijk is om onze doelen te realiseren. Politiek is een spannend spel, waarbij idealen en realiteit vaak botsen. We weten het: we kunnen niet alles waarmaken wat we hier met woorden zeggen, maar het blijft onze inzet om ons sterk te maken voor een leefbare en duurzame gemeente Heumen. Daarbij vinden we goede zorg en aandacht voor elkaar belangrijk, zodat iedereen een fijn leefklimaat heeft. Het is dan gewenst dat er een gemeente(raad) is die niet afwacht, maar een dergelijk leefklimaat actief bevordert, ondersteunt, faciliteert en daarin ook de regie durft te nemen. Zó wil GroenLinks een bijdrage leveren aan het samenleven in onze gemeente door initiatieven te nemen, voorstellen te maken, te ontwikkelen én uit te voeren.

De gemeente Heumen houdt niet op bij de bordjes *Welkom & Tot ziens*. Heumen is verbonden met de regio, de provincie, Nederland en de wereld. Intensieve samenwerking is onontbeerlijk voor het realiseren van de opgaven en het trotseren van de uitdagingen waarvoor wij als gemeente staan. We redden het niet alleen. Voor die bredere samenwerking blijft goede lokale politiek het fundament.

Wij staan voor politiek dicht bij de mensen, politiek samen met mensen. Met deze overtuiging gaat GroenLinks Heumen de verkiezingen in. Wij willen ons weer vier jaar inzetten voor een groene, open, leefbare en inclusieve gemeente. Met dit verkiezingsprogramma willen wij ons hier sterk voor maken. De afgelopen jaren laten zien wat we allang weten: het móet anders. Wij hopen dat u deze boodschap kracht wilt bijzetten en dat u op 16 maart 2022 uw stem geeft aan GroenLinks!

¹ https://www.parlement.com/9291000/d/2008_beginsel_glinks.pdf

1. ZORG VOOR DE AARDE

De gevolgen van de klimaatverandering worden steeds erger gevoeld. Het ene na het andere rapport en diverse natuurrampen laten zien dat we geen tijd te verliezen hebben om maatregelen te nemen. Daarbij gaat het om maatregelen binnen de gemeente, maar ook om maatregelen die verder reiken dan de lokale politiek. Dit vraagt een proactieve houding in de lokale beleidsvoering. De gemeente zal hierin een duidelijke regierol moeten vervullen en kan geen afwachtende houding aannemen. Er staat té veel op het spel! De zorg voor de aarde kent voor GroenLinks twee brandpunten: klimaatneutraal & duurzaam en natuurbehoud & landschapontwikkeling.

In de ontwikkelingen en besluitvorming met betrekking tot de energietransitie worden inwoners en permanent betrokkenen meegenomen. Draagvlak is essentieel. Snel te realiseren maatregelen worden met spoed geïmplementeerd. We zorgen ervoor dat iedereen mee kan doen in de verduurzamingsslag: nieuwe vormen van energie moeten betaalbaar en bereikbaar zijn voor iedereen en niet alleen voor mensen met een ruime beurs. We koesteren lokale initiatieven, zoals de Energiecoöperatie Heumen, en ondersteunen die met volle inzet. We zullen ons ook actief moeten voorbereiden om de gevolgen van extremere weersomstandigheden op te vangen. GroenLinks is van mening dat windenergie van groot belang is voor de noodzakelijke energietransitie.

Zorg voor de aarde betekent, naast het zoeken naar nieuwe energiebronnen, óók optimale inzet voor natuur- en landschapontwikkeling én natuurbehoud. Wij zijn tegen bouwen in het Lierdal. Verder willen we de biodiversiteit vergroten, stadslandbouw verder ontwikkelen, natuur- en milieueducatie blijven(d) behouden, stoppen met de verstoring van ecosystemen en de daarmee samengaande aantasting (en vernietiging) van hun zelfherstellende vermogen. Daarbij willen we de geweldige inzet en kracht van de vele vrijwilligers benutten. We realiseren ons voortdurend dat de 'bloemetjes en bijtjes' geen idealistisch gegeven zijn, maar een cruciaal onderdeel van een gezonde wereld.

Actiepunten

- We zullen ons in samenspraak met inwoners inzetten voor het opwekken van duurzame energie, waarbij windenergie een reële mogelijkheid is. We houden hierbij rekening met de meest actuele kennis en adviezen over de effecten die windmolens hebben op de gezondheid en het milieu.
- We willen duurzaamheidsinitiatieven vanuit de samenleving, zoals de Energiecoöperatie Heumen, graag ondersteunen. We willen dat de gemeente deze initiatieven faciliteert en waar nodig een regierol op zich neemt.
- We gaan ons ervoor inzetten dat het verduurzamen van een woning voor iedereen betaalbaar wordt.
- We willen voorlichting blijven geven aan inwoners en scholen over duurzame energie, het besparen van energie en de meest recente ontwikkelingen op dit gebied.
- We gaan actief inzetten op het behouden en vergroten van de biodiversiteit.
- Om de bedreiging van overstromingen tegen te gaan en waterafvoer te bevorderen willen wij verstening in de dorpen zoveel mogelijk terugdringen. Onderdeel hiervan is het ontkoppelen van de hemelwaterafvoer van het rioleringsstelsel.
- We zetten in op een samenleving die minder consumeert.
- we geven actief voorrang aan de fiets en stimuleren zo mogelijk het openbaar vervoer boven de auto.
- We zetten ons actief in om het dierenwelzijn in de gemeente te vergroten.

- We zetten ons in voor de ontwikkeling van de Kop van Malden als bruisend stadslandbouwgebied.

2. EEN PLEK OM TE WONEN

Nederland zit op dit moment in een wooncrisis, mede door het “liberale” woonbeleid van de afgelopen jaren en de geringe bijbouw van woningen. Ook in de gemeente Heumen speelt het probleem van gebrek aan nieuwe betaalbare huur- en koopwoningen. Voor GroenLinks Heumen heeft de aanpak van dit probleem een zeer hoge prioriteit. Maar het gaat niet alleen om de hoeveelheid huizen. Wonen gaat namelijk over zo veel meer dan alleen huizen bouwen.

Zolang starters op de woningmarkt geen betaalbare woningen kunnen vinden, zal er in de dorpen niet genoeg doorstroom zijn in de woningmarkt. Dit heeft invloed op het hele dorpsleven en de levensvatbaarheid van veel ondernemingen. Het gaat dus om meer dan enkel het bouwen van nieuwe woningen. Ook de betaalbaarheid van deze woningen is een punt van aandacht. Er zijn de laatste periode schrijnende voorbeelden van investeerders die in een vroeg stadium nieuwe starterswoningen opkopen en deze vervolgens voor een absurd hoge prijs verhuren.

Nogmaals: het oplossen van de wooncrisis gaat verder dan het bouwen van nieuwe woningen. De manier waarop we wonen beïnvloedt onze samenleving. Het is belangrijk om deel uit te maken van een levendige en betrokken gemeenschap met diversiteit, waar jong en oud naast elkaar leven. Zo kan een starter écht een goed begin maken. Iemand die alleen komt te staan, moet kunnen rekening op steun van de omgeving en snel een nieuwe stek kunnen vinden. De mogelijkheid voor jongeren om in hun eigen dorp te blijven wonen moet worden gefaciliteerd, waardoor het verenigingsleven blijft bloeien. We zullen creatief moeten kijken naar nieuwe varianten en mogelijkheden voor wonen, anders gebruik moeten gaan maken van de huidige woningvoorraad en de doorstromingsmogelijkheden moeten onderzoeken en benutten. We moeten een kans geven aan levensloopbestendige woonvormen die meerdere generaties een plek bieden. Bij alle te ontwikkelen bouwplannen is steeds het uitgangspunt om nieuwe woningen binnen de kernen te realiseren.

Actiepunten

- We kijken naar manieren om leegstaande gebouwen geschikt te maken voor (tijdelijke) bewoning.
- We bouwen meer woningen binnen alle kernen van de gemeente, waarvan een aanzienlijk gedeelte betaalbaar is. Hierbij zetten we in op circulaire bouwmethodes, zoals houtbouw. We kijken hierbij ook naar alternatieve woonvormen, zoals tiny houses en meergeneratiewoningen.
- We gaan zo snel mogelijk maatregelen nemen om te voorkomen dat woningen in handen vallen van beleggers. Een zelfbewoningsplicht is hier onderdeel van.
- We willen jongeren een goede kans geven om in de gemeente te blijven wonen. We houden hier rekening mee bij nieuwe plannen voor woningbouw.
- We willen dat CPO-projecten (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) ondersteuning krijgen vanuit de gemeente.
- We realiseren levensloopbestendige woningen zodat ouderen goed kunnen doorstromen op de woningmarkt.

3. IEDEREEN DOET MEE

GroenLinks Heumen zet zich in voor een samenleving waar iedereen zich thuis kan voelen en waar deelname aan het maatschappelijk leven voor iedereen toegankelijk dient te zijn. Want iedereen telt mee. Samenleven doen we samen! Een inclusieve samenleving betekent dat er niemand wordt uitgesloten op basis van inkomen, godsdienst/levensovertuiging, seksuele geaardheid, geslacht, huidskleur, afkomst, leeftijd, gezondheidssituatie of een fysieke of mentale beperking. Het is van belang dat de gemeente zich hiervoor bewust en actief inzet. Er moet voor worden gezorgd dat iedereen mee kan doen, dat er goede financiële regelingen en minimaregelingen (130%, ruimhartig beleid) zijn, dat de openbare ruimtes toegankelijk zijn, dat mobiliteit en passend vervoer geregeld zijn, dat discriminatie wordt tegengegaan en dat mensen op een passende wijze kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt.

Een inclusieve gemeente wil een veilige gemeente zijn. Mensen moeten hier kunnen zijn wie ze willen zijn. Er moet ruimte en respect zijn voor verschillen. Vrijheid en verantwoordelijkheid vormen de basis van een zorgzame gemeente. Als mensen geen aansluiting kunnen vinden, kunnen zij hun leven als eenzaam en moeizaam ervaren. Het is daarom belangrijk dat er vele ontmoetingsmomenten worden aangeboden. Het verenigingsleven in al zijn facetten is een belangrijk element voor een levendige samenleving. Buurtdagen, carnaval, muziekverenigingen, ouderenbonden, sportverenigingen en kerken hebben hierin een belangrijke rol. Onmisbaar in dit plaatje is de lokale bibliotheek. Vluchtelingen en statushouders zijn welkom en moeten alle kans krijgen om volwaardig mee te doen. We zien om naar elkaar, want iedereen telt mee.

Actiepunten

- De gemeente blijft voorbeeldwerkgever op het gebied van o.a. diversiteit en arbeidsomstandigheden.
- De gemeente zet zich in voor het welzijn van jongeren, bijvoorbeeld door initiatieven vanuit jongeren te ondersteunen.
- Heumen moet een dementievriendelijke gemeente worden.
- GroenLinks kiest voor een actieve aanpak van schuldenproblematiek met behulp van adequate preventie, schuldsanering en nazorg. Bij elke uitkeringsaanvraag en elk schuldhelpverleningstraject wordt een budgetadvies gegeven.
- De jeugdzorg vraagt om maatwerk. Er moet in iedere situatie in samenspraak met de betrokkenen gekeken worden naar de meest passende zorg.
- We kijken hoe we de ouderenzorg in de gemeente nog verder kunnen verbeteren.
- We zetten ons in voor het openhouden van bibliotheken en het stimuleren van geletterdheid.
- Verenigingen die saamhorigheid creëren (zoals sportverenigingen) krijgen steun vanuit de gemeente.

4. BESTUREN MET INWONERS

De gemeenteraad is een belangrijkorgaan waar inwoners politiek vertegenwoordigd zijn. Zo kunnen zij indirect meespreken over alles wat onze gemeente aangaat. Maar ook buiten deze parlementaire, democratische vertegenwoordiging kunnen inwoners volop betrokken en/of aanwezig zijn bij allerlei overlegmomenten, debatten en beslissingen die onze gemeente en haar inwoners betreffen.

GroenLinks maakt zich sterk voor een optimale inwonersparticipatie, zowel binnen als buiten de gemeenteraad. Het maatschappelijk draagvlak en de betrokkenheid van inwoners zijn onmisbaar voor een vitale samenleving. De gemeente en de inwoners werken samen aan de toekomst. Zij kunnen elkaar aanvullen wat betreft expertise. Participatie van inwoners is cruciaal, simpelweg omdat de gemeente en de burgers elkaar nodig hebben.

De gemeente zal initiatieven vanuit de samenleving waar mogelijk faciliteren en als dat nodig is ook een regierol op zich nemen. Dit vereist dat de gemeente transparant is en informatie actief deelt. De gemeenteraad zal ervoor moeten zorgen dat de langetermijndoelen en de visie niet uit het oog worden verloren in de actualiteit van het moment. Verder dient de raad zorg te dragen voor een sluitende begroting, waarbij de sociale voorzieningen op peil worden gehouden.

Wat moet er gebeuren?

1. Burgerparticipatie gaat verder dan het informeren van burgers over reeds bestaande plannen. GroenLinks wil dat burgers al aan de voorkant worden meegenomen in het proces van besluitvorming.
2. Een transparante gemeente is het fundament van een participatiesamenleving. Inwoners worden tijdig geïnformeerd met behulp van toegankelijke informatie.
3. We willen geen laissez-faireparticipatie meer, maar een gemeente die de regierol durft te nemen en burgers actief bij het proces betreft.
4. De lokale omroep is belangrijk voor laagdrempelige democratische controle en sociale samenhang en om de kloof tussen politiek en burger te overbruggen. GroenLinks blijft de lokale media steunen.
5. GroenLinks wil de betrokkenheid van de jeugd bij de (lokale) politiek stimuleren.

5. TOT SLOT

Alles wat we hier hebben geschreven kan GroenLinks niet alleen uitvoeren en waarmaken. Dat willen we ook niet. De gemeente Heumen is verbonden met de regio, de provincie, Nederland en de wereld. Intensieve samenwerking op vele fronten en met vele organisaties en instanties is onontbeerlijk voor het realiseren van de opgaven en het trotseren van de uitdagingen waar wij als gemeente voor staan. We zullen moeten samenwerken als het gaat om het realiseren van een klimaatneutrale samenleving (uiterlijk in 2050), de energietransitie, de klimaatadaptatie, woningbouw, ruimtelijke ordening, landschapsbeheer, duurzaamheid en wachttijden in de (jeugd)zorg. We zullen dichtbij en ver weg met elkaar moeten verbinden omdat het om één wereld gaat, één toekomst voor ons allen.

Hopelijk hebben we ons met dit verkiezingsprogramma ook kunnen verbinden met uw leefwereld. Misschien vraagt het lezen van dit programma om een vervolg. Hebt u vragen, opmerkingen, wilt u verder met ons in gesprek of wilt u zich actief aansluiten bij GroenLinks? We horen het graag van u. Dank voor het lezen. We hopen dat we samen kunnen bouwen aan een groene en linkse toekomst!